

บัญชา สมบุญสมบัติ
E-mail : buncht@mtec.or.th
Blog : http://gotoknow.org/blog/civilization

เมื่อไม่นานมานี้ ผมและครอบครัวมีโอกาสได้ไปเยี่ยมชม **มิวเซียมสยาม (Museum of Siam)** หรือ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ หลังจากที่ได้บันทึกอดีตพิพิธภัณฑ์ระยะหนึ่งแล้ว พอได้ไปเห็นของจริง ก็รู้สึกประทับใจอย่างยิ่ง ไม่ใช่เพราะเขาไม่เก็บตังค์นะครับ :-) แต่เพราะว่าวิธีนำเสนอที่โดนใจเอามากๆ

คือที่นี้ออกจะคล้ายๆ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชวนให้คิด แล่จับต้องได้ อีกทั้งยังมีวิธีการหลากหลาย อย่างเกมสนุกๆ ที่ลอกได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่จนติดที่น่องมแม่ เช่น เกมยิงปืนใหญ่ (ขนาดเท่าของจริง) ต่อสู้ซึกิ (ในจอ) ในห้องสยามยุทธ เป็นอาทิ

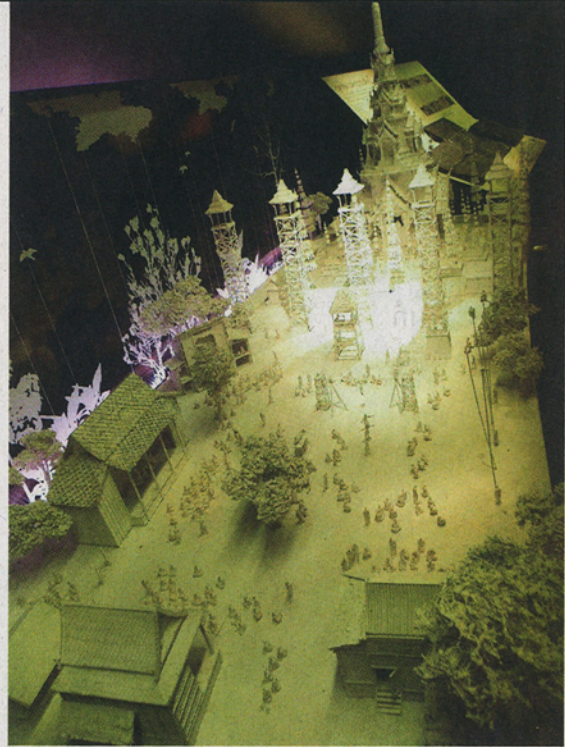
เนื่องจากของดีมีมาก ก็เลยขอไฮไลต์เฉพาะส่วนที่ผมชอบก็แล้วกัน

ดูอย่างท่าน **ท้าวทองกีบม้า** นั้นปะไร เกิดในกรุงศรีอยุธยา ก็จริง แต่ก็เป็นลูกครึ่งโปรตุเกส-ญี่ปุ่น เรื่องเกี่ยวกับท้าวทองกีบม้าก็น่าสนใจด้วยละครั้นๆ แนวแฟนตาซีด้วย คือ ย้อนเวลากลับไปในสมัยนั้น ที่สำคัญคือ นำเสนอได้อย่างมีสีสัน และมีอารมณ์ขันออกแนวฮา ดูซ้ำก็ยังสนุก แล่อยากไปตามไปศึกษา รายละเอียดอีกต่างหาก

บางประเด็นก็แปลกดี และทำให้ได้คิด เช่น **กฎหมายห้ามกินปลา** ซึ่งผมคัดลอกข้อมูลมาเป็นตอนๆ ดังนี้

“ชาวกรุงศรีอยุธยาบริเวณโคกปลาเป็นอาหารหลัก ไม่นิยมกินเนื้อสัตว์เนื่องจากราคาแพงและเป็นบาป ตลาดขายเนื้อหมูและตลาดเบ็ดเตล็ด มีเฉพาะตลาดในย่านชาวจีนเท่านั้น” - นี่ทำให้นึกถึงวลี “ข้าวปลาอาหาร” ว่าอาจจะหมายถึงอย่างนี้ก็เป็นได้ เพราะเราไม่พูดว่า “ข้าวหมูอาหาร” หรือ “ข้าวไก่อาหาร” ผิดถูกอย่างไร เก็บไว้ในใจเพื่อสืบค้นต่อได้

ข้อมูลยังระบุต่ออีกว่า “ไม่เฉพาะไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเท่านั้นที่ชอบกินปลา พระมหากษัตริย์ก็โปรดการ

แบบจำลองงานพระนเรศวรกรุงศรีอยุธยา

มุมมองประทับใจใน มิวเซียมสยาม

ห้องที่ผมชอบมากเป็นพิเศษคือห้องอยุธยาครึบ กลางห้องนี้มีเรือจำลองแขวนแสดงอยู่ ส่วนหนึ่งเป็นกระบวนเรือพยุหยาตรา ที่เหลือก็เป็นเรือแบบอื่นๆ เช่น เรือสำเภาจีน เรือแต่ละลำก็บรรยายละเอียดได้อารมณ์ดีจริงๆ

ส่วนติดตั้งห้องโดยรอบมีแง่มุมต่างๆ ที่น่าสนใจมากมาย เช่น อยุธยาเป็นจุดนัดพบของอารยธรรมโลก จีน และญี่ปุ่นก็มี พ่อค้าอินเดีย และเปอร์เซียก็มาฝรั่งก็มาแถมด้วย โดยรวมแล้วกรุงศรีอยุธยานี้มีคนต่างชาติต่างภาษามาปะทะสังสรรค์กันมากถึง 40 ชาชาติทีเดียว

เรือสำเภาจำลอง

การแสดง มหรสพ

เสวยปลาเช่นกัน ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระมีการออกกฎหมายห้ามราษฎรกินปลาตะเพียน เพราะเป็นของโปรดของพระเจ้าแผ่นดิน ผู้ฝ่าฝืนจะถูกปรับเงินถึง 5 ตำลึง” - นี่ก็น่าทึ่งมาก เพราะเหลือจะจินตนาการจริงๆ ส่วนข้อความ

กฎหมายห้ามกินปลา

อื่นๆ ต่อจากนี้ ให้ลองไปหาอ่านเอาเองครับ (อ้อ) สิ่งขอจัดแสดงอีกอย่างหนึ่งที่ผมใช้เวลาฟังทีนี่จมากหน่อยก็คือ **แบบจำลองสถานที่สำคัญ** เช่น ตลาดน้ำบางกะจะ ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่อยู่หน้าบึงมพรรพทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมืองอยุธยา ตลาดนี้สำคัญเพราะเป็นที่ซึ่งพ่อค้าแม่ขายทั้งที่อยู่ในห้องถิ่นและที่มาจากแดนไกลมาพบปะค้าขายกันอย่างคับคั่ง

พิธีกรรมสำคัญๆ อย่างเช่น พระราชพิธีพระบรมศพของพระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง ก็มีแบบจำลองให้ชมไม่เพียงแค่อสังขารซึ่งเป็นศิลปะสถาปัตยกรรมอันวิจิตร แต่ยังมีผู้คนในอิริยาบถต่างๆ ที่มาร่วมงานพระราชพิธีอีก

ต่างหาก

นี่แค่บางส่วนของห้องอยุธยา ห้องอื่นๆ ก่อนหน้าก็มีจัดแสดงความเป็นมาของสุวรรณภูมิ แนนที่โบราณ กรุงธนบุรี ยุคเปลี่ยนจากสยามมาเป็นไทย และสุดท้ายภายในอาคารที่ผ่านมาก็คือ รมบรไทยที่เราสามารถเขียนความคิดเห็นต่างๆ ลงไป จากนั้นก็ไปยืนหน้าจอ สักพักความคิดนั้นก็จะปรากฏออกมาจากเงาของเรา!

อะแถม...ผมเขียนไปว่า “ให้พิมพ์คำตอบแทนสำหรับครูที่เม่งและดี” ช่วงที่ผมไป ตรงนอกอาคารยังมีกิจกรรมสนุกๆ ทำหน้ากาผีตาโขน ซึ่งเด็กๆ ที่ร่วมกิจกรรมเพลิดเพลินกันมาก

เกิดเป็นคนไทย หากโอกาสไม่ให้ได้ ส่วนผมมันจะกลับไปเยือนสถานที่แห่งนี้อีกแน่ๆ ครับ ^-^

● **ชมทรัพย์สินทางปัญญา**

มิวเซียมสยาม อยู่ตรงข้ามโรงเรียนราชพิตร (ตรงที่ตั้งกระทรวงพาณิชย์เดิม) เปิดทุกวัน อังคาร-อาทิตย์ เวลา 09.30-18.00 น. โทร.0-2622-2599 เว็บไซต์ www.ndmi.co.th มีที่จอดรถประมาณสิบกว่าคัน